

Силабус курсу
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Освітній ступінь – Бакалавр
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»
Кількість кредитів – 8 (240 год.)

Рік підготовки – 2-3; семестр – 4-6

Компонент освітньої програми: Обов'язковий

Дні занять: середа, ауд. 313

четвер, ауд. 346

Консультації: середа 14.05, ауд. 313

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. пед.н., доц. **Пацалюк Ірина Іванівна**

Контактна інформація irapatsaliuk@gmail.com; 0352-53-76-11

Опис дисципліни

Вивчення дисципліни «Методика викладання образотворчого мистецтва» має за мету сформувати навички та знання у студентів, необхідні для виконання у подальшому функцій вчителя-предметника, керівника гуртка, організатора мистецько-просвітницької діяльності у загальноосвітніх школах. Основними завданнями, які мають бути вирішені у процесі вивчення дисципліни, є закріпити та поглибити знання з психолого-педагогічних та фахових дисциплін; опанувати специфіку педагогічної діяльності з учнями початкових та 5-7 класів, особливості позаурочної та позакласної роботи; роботи у позашкільних навчальних закладах мистецького напрямку. розвивати вміння проводити різні форми навчально-виховної та позакласної роботи з використанням сучасних технологій навчально-виховної діяльності з спеціальності.

Зміст дисципліни «Методика викладання образотворчого мистецтва» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері середньої освіти (Образотворче мистецтво), норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Тема	Результати навчання
Модуль І. Основні положення методики образотворчого мистецтва у загальноосвітній школі		
1	Тема (ЗМ 1) 1. Базові положення методики образотворчого мистецтва у загальноосвітній школі	Знати: соціальні та педагогічні функції мистецтва; основні завдання педагогіки мистецтва та роль класних і позакласних занять образотворчим мистецтвом у формуванні художньо-естетичної сфери школяра, його образотворчості; специфіку формування образотворчих та оцінних навиків, почуттєвої сфери школярів, їхніх художніх уявлень та умінь.
2	Тема (ЗМ 2) 2: Теоретико-практичні класичні та інноваційні методи навчання образотворчому мистецтву	Знати: класичні та інноваційні методи навчання та їх класифікацію, методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності, методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності, методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності, загальні вимоги щодо оптимального поєднання методів навчання, засоби навчання
3	Тема (ЗМ 3) 3. Методика викладання образотворчого мистецтва у загальноосвітній школі	Знати: типологію уроків образотворчого мистецтва у загальноосвітній школі, мету та завдання уроків образотворчого мистецтва, принципи планування та реалізації уроків образотворчого мистецтва; принципи контролю та оцінки образотворчої та оцінної діяльності школярів, його функції, методи,

		форми та види, основні вимоги до перевірки і оцінки успішності на основі класифікації рівнів засвоєння навчального матеріалу; специфіку роботи з різновіковими групами школярів (образотворча діяльність учнів шестирічного віку; особливості навчання школярів 2-4 класів; особливості навчання школярів 5-7 класів).
Модуль II. Позакласна та позашкільна діяльність вчителя образотворчого мистецтва		
4	Тема (ЗМ 4) 4. Методичні аспекти позакласної роботи з образотворчого мистецтва	Знати: загальні положення позакласної та позаурочної діяльності вчителя образотворчого мистецтва, мету і завдання позаурочної діяльності, специфіку проведення позаурочних форм роботи (виставки, тематичні вечори, майстер класи, виховні заходи, екскурсії тощо).
5	Тема (ЗМ 5). Методичні аспекти позашкільної роботи з образотворчого мистецтва	Знати: загальні положення позашкільної діяльності вчителя образотворчого мистецтва, мету і завдання позашкільної освітньої діяльності у галузі образотворчого мистецтва, специфіку гурткової та студійної діяльності – планування, реалізація, методичні аспекти (методика роботи у школах раннього розвитку з урахуванням специфіки вікових груп та видів художньої діяльності; методику роботи у центрах дитячої творчості, художніх школах, художніх студіях з урахуванням специфіки вікових груп).

Остаточна оцінка за курс розраховується:

Види оцінювання	% від сумарної оцінки
Опитування під час занять – усно	10
Теми 1-21 (практичні): питання, , есе, презентації	25
Теми 1-26 (лабораторні): планування та реалізація конспектів уроків, занять, майстер класів, ІНДЗ	35
Залік (теми 1-7) – підсумковий тест	30
Всього	100

Розподіл балів, які отримують студенти (залік)

Поточний контроль та самостійна робота			Підсумк. контр.	Сума
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3		
5	30	35	30	100

Розподіл балів, які отримують студенти (екзамен)

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумк. контр.	Сума
ЗМ 4	ЗМ 5 + ІНДЗ		
20	50	30	100

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування, пошуку інформації, необхідної для виконання практичного завдання (наприклад, користування он-лайн бібліотекою).

- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Пререквізити (передумови): психологія, педагогіка, фахові мистецькі дисципліни.

Формат дисципліни

Blended Learning – викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.ін.

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій).
- 2) Тематика та зміст практичних та лабораторних робіт.
- 3) Завдання для підсумкового контролю (залікові питання).
- 4) Електронне навчання в системі MODLE.

Список використаних джерел інформації:

1. Базильчук Л.В. Підготовка майбутніх учителів образотворчого мистецтва до організації позакласної роботи в загальноосвітніх школах: Монографія. Умань.: ВПЦ «Візаві», 2014. 287 с.
2. Брижак Н.Ю. Методика гурткової та клубної роботи в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах : навчальний посібник. Київ: Логос, 2017. 126 с.
3. Гавриш Н. Інтегровані заняття: Методика проведення. К. : Шк. світ, 2007. 128 с.
4. Гнатюк М. В. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво (основи образотворчої грамоти) : навч.-метод. посіб. Ч. 1. Івано-Франківськ : ЯРИНА, 2016. 196 с. : іл.
5. Кардашов В. М. Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва. К.: Видав. Дім «Слово», 2007. 296 с.
6. Кириченко М. А. Український народний декоративний розпис. К.: Знання-Прес, 2006. 228 с.
7. Кириченко М. Основи образотворчої грамоти. К. : Освіта. 2002. 198 с.
8. Ковальов О. Декоративно-прикладне мистецтво у школі. 1 – 7 клас : Навчальний посібник. Суми : ВТД «Університетська книга», 2006. 144 с. ; іл. 52 с.
9. Котляр В.Ф. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : 2006.
10. Лазарович Н.Б. Методика керівництва ігровою діяльністю: методичні рекомендації до дисципліни. Івано-Франківськ, 2013. 35 с.
11. Масол Л. Методика навчання мистецтва у початковій школі. К.: Початкова школа, 2006. 259 с.
12. Мелентьев О.Б. Теорія і методика позашкільної освіти / Умань.: АЛМІІІ, 2013. 182 с.
13. Методика навчання мистецтва у початковій школі : Посіб. для вчителів / Л.М. Масол, О.В. Гайдамака, О.В. Калініченко, Е.В. Белкіна, І.В. Руденко. Х. : Веста: Ранок, 2006. 256 с.
14. Методичні рекомендації щодо викладання в початковій школі у 2019/2020 навчальному році. <https://osvitoria.media/metodychni-rekomendatsiyi-shhodo-vykladannya-v-pochatkovij-shkoli-u-2019-2020-navchalnomu-rotsi/>.
15. Методичні рекомендації щодо викладання предметів художньо-естетичного циклу у 2017 / 2018 н. р. URL: <https://www.schoollife.org.ua/metodychnirekomendatsiyi-shhodo-vykladannya-predmetiv-hudozhno-estetychnogo-tsyklu-u-2017-2018-n.-r./>
16. Микуліна А. К. Методика навчання малюванню дітей дошкільного віку: Методичні рекомендації з дисципліни «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва» для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта» ступеня «Бакалавр», груп ДО – 2, ДО – 3 / з – Мукачєво: МДУ, 2018. 105 с.
17. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Образотворче мистецтво» (5-7 класи). Укладачі: Белкіна Е.В., Поліщук А.А., Константинова О.В., Марчук Ж.С., Очеретяна Н.В., Федорук О.К., Шаповалова Н.Є., Шибанова А.Т. URL: http://old.mon.gov.ua/images/education/average/new_pr/obr_myst.doc
18. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі: підручник / Г. В. Сухорукова, О. О. Дронова, Н. М. Голота [та ін.]; за заг. ред. Г. В. Сухорукової. Київ: Слово, 2010. 373 с.
19. Образотворче мистецтво навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (1-4 класи). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
20. Олексюк-Казо Л. М. Основи прикладної творчості : навч. посібник. К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2006. 201 с.

21. Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. URL:<http://www.xn--80aamewp7k6b.com.ua/wpcontent/uploads/2016/07/otsynyuvan-poch-shkola-Ostatochnyj-.pdf>
22. Орлов В. Ф. Професійне становлення майбутнього вчителя мистецьких дисциплін: теорія і технологія [за ред. І. Я. Зязюн]. К.: Наукова думка, 2003. 262 с.
23. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва. Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін. К.: Освіта України, 2008. 274 с.
24. Перелік навчальних програм із позашкільної освіти, які отримали гриф Міністерства освіти і науки України та схвалені для використання в позашкільних навчальних закладах / Додаток до листа Міністерства освіти і науки від 04.08.2017 № 1/9-429. URL: <https://www.google.com.ua>
25. Полякова Г.А. Образотворче мистецтво, 1 – 7 класи: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: навчальний посібник для вчителів / Г.А. Полякова та ін. – Харків: «Скорпіон», 2011. – 160 с.
26. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна і мистецька. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с.
27. Стельмахович М.Г. Теорія і практика українського національного виховання: посібник для вчителів початкових класів та студентів педагогічних факультетів. Івано-Франківськ, 1996. 180 с.
28. Твори українського образотворчого мистецтва на уроці у школі: Методичні рекомендації для вчителів образотворчого мистецтва шкіл різного типу навчання: автор-укладач С.В.Коновець: ІЗМН. К., 1997. 64 с.
29. Творчий розвиток особистості засобами мистецтва. Чернівці: Зелена Буковина, 2011. 255 с.
30. Титаренко В.П. Методика викладання декоративно-прикладної творчості. Полтава, 2004. 249 с.
31. Туманов І. М. Рисунок. Живопис. Скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання. Львів: Аверс, 2010. 496 с.
32. Чен Н. В. Образотворче мистецтво. 1-7 класи: методичний посібник. Х.: Видав. група «Основа», 2012. 48 с.